

Entrevista al president de la Generalitat valenciana

“No sé què és el guerrisme”

Joan Lerma i Blasco (València, 1951), president de la Generalitat valenciana i secretari general del PSPV-PSOE. Acaba d'efectuar la remodelació més profunda de tots els seus gabinets i anuncia les línies generals de la seua política en les institucions i en el partit.

President, ¿es pot sintetitzar en una frase per què ha perdut el PSOE les eleccions generals al País Valencià?

—Si ho sintetitzem segurament donarà una impressió falsa de la realitat. No es pot sintetitzar perquè són moltes causes, però fonamentalment es pot dir que hem perdut perquè estem en una mala situació econòmica i a la gent li preocupa bàsicament el seu futur. Molta gent ha pensat que era possible canviar les circumstàncies amb un vot diferent, la qual cosa no respon a la realitat.

—¿Vol dir que s'equivoca el votant?

—No, votar és important per a planificar una política diferent, però els efectes es veuen a molt més llarg termini, i els resultats de les eleccions canvien les orientacions polítiques, però immediatament no es noten les diferències. En el nostre cas concret, el problema no respon només a una actitud política, sinó que és un problema general que té Espanya i tot Europa, que és la situació econòmica. No és només un problema d'orientació política sinó un problema de trobar a Europa, preservant el que són els valors bàsics de la política europea, la possibilitat de ser competitiu i poder crear ocupació. Això ho tenen en aquest moment en cartera els governs de dreta i d'esquerra europeus, de manera que podem trobar situacions econòmiques adverses en governs de dreta i en governs d'esquerra. Evidentment, les situacions econòmiques estan més pal·liades, des del punt de vista del patiment de la gent, amb els governs d'esquerra, ja que hi ha una major cobertura social que amb els governs de dreta, però això no evita que les circumstàncies no siguin bones.

—¿El nou Govern valencià incorpora les sensibilitats que requeria el moment o és, com es diu, un Govern provisional?

—Jo no sé qui diu que és un Govern provisional, però és evident que no ho és. És un Govern per a durar, per a eixir endavant d'una forma significativa i amb un

impuls important, i a més, no sé quin tipus de provisionalitat podria incorporar, perquè és un Govern que té per davant una legislatura amb majoria absoluta, i per tant no té a priori cap complicació des del punt de vista parlamentari. La complicació que té és que la gestió que ens toca portar endavant en una època difícil és complexa, però no hi ha cap provisionalitat.

—Un Govern improvisat, segons l'esquerra, un Govern aplaudit per la dreta.

—L'esquerra majoritària en aquest país, amb molta diferència a més, és el partit socialista i no parla en absolut d'aquestes coses, sinó tot el contrari. Ha tingut una bona acollida, com correspon a un Govern del qual jo sóc president, però d'un partit del qual sóc secretari general també. En aquest sentit jo represente també l'esquerra, i prou majoritàriament fins ara.

La dreta ha tingut alguns problemes en aquestes eleccions. Un pels quals no ha obtingut més vots és que la gent ha vist en els seus plantejaments, no solament que no tenien suficient contingut pel que fa a les polítiques a desenvolupar, sinó també un plantejament excessivament radical en la forma d'exposar-les. Crec que han pres bona nota que el seu procés de radicalització els conduïa a distanciar-se del ciutadà, i ara intenten demostrar que no són radicals, la qual cosa des del meu punt de vista no és certa.

—¿Quina autocrítica faria del seu anterior govern?

—L'autocrítica que havia de fer, l'he feta. Plàsticament està prou expressada. Es tractava d'un Govern que funcionava bé; des del punt de vista de la legislatura hem fet moltes coses i de manera molt positiva, però la gent té una voluntat clara de canvi que ha expressat en les urnes, i jo li he volgut donar a la gent la percepció que el canvi es vol produir des del Govern valencià. Per això he fet els canvis, bàsicament.

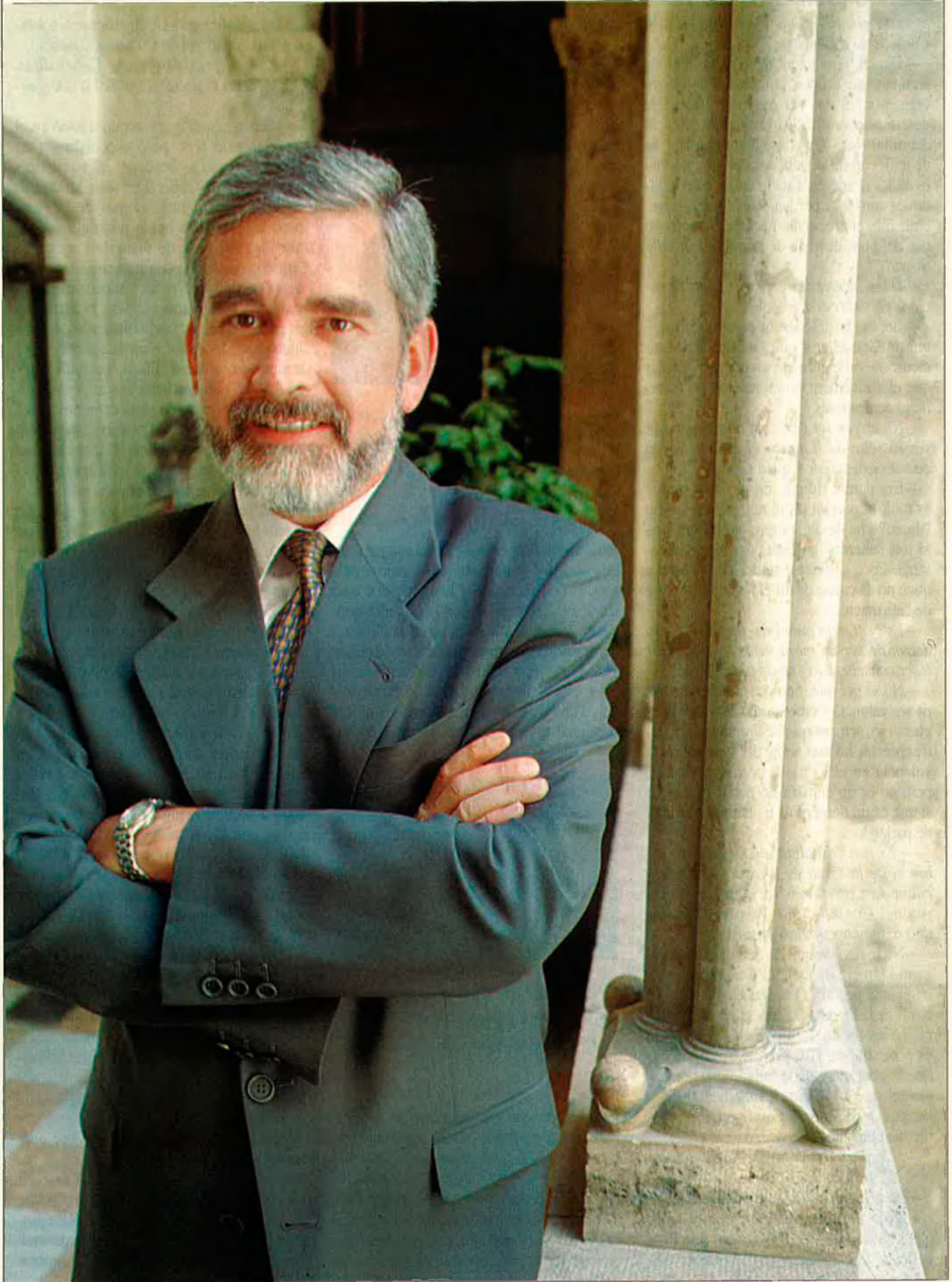
—El nou conseller d'Indústria, Comerç i Turisme, Martín Sevilla, ja ha avançat

que suprimirà la marca turística “Mediterrània” si causa problemes. Des d'alguns sectors s'interpreta com que governen Eduardo Zaplana i el diari Las Provincias.

—Em pareix ridícul. En primer lloc, que jo sàpia, no ha avançat la desaparició de la marca: el que ha dit és que una marca, fonamentalment, ha de servir al conjunt del país, i que per consegüent, si hi ha una part del país que no té interès en la marca, es tracta de buscar una marca que siga assumida per tot el país. No podem vendre una marca a mitges. En aquests temes, com sempre hem plantejat, hauria d'haver-hi consens global, no podem explicar que aquesta és una magnífica comunitat parlant la meitat dels valencians malament d'ella. Això comporta males conseqüències. La marca és l'expressió d'una comunitat i d'una voluntat col·lectiva, i tots hem de procurar parlar bé de la marca i del país. I això és el que ha volgut expressar el conseller d'Indústria en el seu plantejament.

Per una altra banda, a mi em sembla que aquesta era —i és— una marca molt positiva, que ha tingut, i per això l'hem portada endavant, el suport de tot el sector turístic i això reflecteix que hi havia un consens molt important, ja que si no n'hi haguera hagut, no l'haguérem duta endavant, perquè es tracta de potenciar el país i no de perjudicar-lo o dividir-lo. Sí que hi ha hagut una utilització política excessiva per part del PP, com volent apropiarse el turisme en exclusiva, cosa molt ridícula. Hi ha hagut una mala actitud política per part del PP, que ha semblat un cert desconcert entre alguns dels sectors implicats en el turisme. Per això l'oferta que fem és intentar integrar en la marca tot el món, perquè es tracta de vendre aquesta Comunitat Valenciana com a producte turístic, col·lectivament, de manera més ferma del que en aquests moments el PP té intenció de fer.

—¿En una època econòmica com

aquesta era lògic amputar Cultura a la Conselleria d'Educació?

—Depèn bàsicament de si es fa amb els recursos que estaves utilitzant. I no els incrementarem des del punt de vista de la gestió burocràtica, sinó que intentarem disminuir-los. Per consegüent això no ha de tenir cap influència des del punt de vista de les despeses. Ens interessen les polítiques actives, i per ací sí que procurarem tenir tots els recursos necessaris, però no des del punt de vista de la major burocratització.

—*Dues secretaries generals, dues direccions generals de Personal...*

—Bé, en la pràctica la composició d'aquesta Conselleria que tenia moltes funcions era suficientment ampla per intentar que el creixement no represente un increment de despeses.

—*No era en tot cas, com diuen, una obsessió seua de liquidar el que va ser el quarter general de Ciprià Ciscar.*

—Em pareix ridícul. En el debat polític és molt important dir el nom. Quan es diu "diuen" s'ha de dir sempre qui ho diu i així tots sabem si aquesta posició és defensible. Poca convicció tindrà el qui ho diu quan no és capaç de dir el seu nom darrere de l'afirmació.

—*És gent molt anònima, president. ¿Ha deixat de ser un mèrit saber valencià per a ser conseller? ¿O no ho ha estat mai?*

—No sé per què. Sempre ha estat un mèrit ser valencià i saber parlar les dues llengües, i jo, sempre que he tingut possibilitat d'expressar-ho així ho he dit. La gent parla valencià en el Consell; normalment tots, però no és un demèrit no parlar-lo: el que sí que és un demèrit és no tenir la voluntat de parlar-lo.

—*¿És una casualitat que després de rebre vostè la visita de l'Asociación Valenciana de Castellano-Hablantes el portaveu del Consell, Joan Romero, informe dels assumptes tractats en castellà?*

—No té res a veure. És una qüestió purament i simple de facilitat d'expressió, m'imagina, i per això ho deu haver fet així. No li he dit jo expressament en quin idioma ha de fer-ho. L'important del valencià és potenciar-ne l'ús, però això no vol dir que la gent quan parle vulga no fer-se entendre, que és l'element fonamental de la llengua, i ell ho ha fet així perquè probablement ha entès que arribava més.

—*¿L'esperit de les remodelacions afectarà la Presidència?*

—En principi no hi haurà més remodelació en la Presidència. Crec que la labor que s'ha fet és eficaç. És evident que Pilar Pedraza, la consellera de Cultura, ha dei-

xat un buit important que procurarem cobrir, però res més.

—*¿Quines són les accions prioritàries del nou Govern per als pròxims dos anys?*

—Les expressarem molt prompte en els pressupostos de la Generalitat, que estan encara en fase d'elaboració, però bàsicament ja hem dit què és el que volem fer.

RAFA GIL

“Per a un conseller no és un demèrit no parlar valencià; i sí que és un demèrit no tenir voluntat de parlar-lo.”

Està arrellegat en tots els plantejaments que hem fet al llarg d'aquests mesos passats, i molt recentment hem subscrit amb sindicats i patronal uns acords sobre ocupació, que crec que és la prioritat bàsica. I per a reforçar aquesta política pensem que s'ha de reforçar també la política educativa, i especialment la formació professional, d'una manera clara i rotunda, i alhora continuar amb la política de creació d'in-

RAFA GIL

“Dec haver dit unes dues mil vegades que rebem menys diners de l'estat dels que deuríem.”

fraestructures que van arreglant les possibilitats de competir més raonablement que fins ara. Al llarg d'aquests anys s'ha anat notant molt la política de les infraestructures, i en el tema de mercat de treball hem de fer una política més activa de formació professional que volem reforçar en aquests mesos. Això, precisament, és una

de les condicions que justificaven sobradament la partició de Cultura i Educació.

—*Com a president de la Generalitat, ¿és aquesta l'època més difícil a què s'enfronta?*

—Sempre hem tingut molta il·lusió en el que estàvem fent, però especialment en allò que fèiem a finals del 82 i principis del 83, quan la Generalitat tenia un dipòsit d'il·lusió molt gran per part de la gent, però tenia poca o nul·la possibilitat d'actuar des del punt de vista dels recursos. Aquesta va ser l'època més difícil, perquè quan el ciutadà té moltes expectatives posades en una institució, però la institució és només un marc normatiu sense possibilitats d'actuar, es corre un major risc. Avui tenim una situació difícil, però els anys 83, 84, 85 i 86 han estat uns anys molt difícils des del punt de vista econòmic i del mercat de treball, i al mateix temps amb molt poques possibilitats d'actuació. Ara tenim unes competències molt més grans i més recursos, tenim una època econòmica difícil, però podem actuar sobre ella i ho estem fent.

—*Si rebem 250.000 milions dels fons estructurals de la CE, ¿no vol dir que el nostre país no va bé?*

—És sobradament clar per què rebem fons estructurals. També en rep Catalunya, també en rep Madrid. Uns per objectiu número 1, altres per número 2, però tots perquè tenen dificultats i tots perquè estan per davall del que és la mitjana europea en renda per càpita. Quan les coses no van bé, no és que no van bé en relació a un mateix, sinó en relació als altres. I en el nostre cas, és evident que entrarem a Europa amb una renda per càpita molt més baixa que la mitjana europea i que per tant, liberalitzar els nostres mercats implicava la necessitat de ser ajudats per Europa per a competir en condicions d'igualtat. Ara: si ens comparem amb el sud d'Europa, és evident que estem molt per damunt; i si ho fem amb els antics països de l'Est, doncs n'estem a anys llum. Les coses no van bé en aquest moment, però estem en una situació molt millor de la de la immensa majoria dels països del món.

—*Com a coneixedor de realitat econòmica valenciana, ¿creu que el nostre país haurà de rebre encara durant molts anys aquestes subvencions?*

—És que aquesta subvenció és per a intentar equilibrar el que són les nostres mancances de molts anys arrere. I fins que no s'equilibre això i la nostra renda mitjana no siga com l'europea, estarem en possibilitats de rebre. El nostre ritme de creixement respecte a Europa ha estat impor-

tant, perquè hem anat avançant punts en la llista d'una manera significativa en els últims anys. La contribució que es fa des d'Europa a la competitivitat espanyola era fins ara molt xicoteta i en canvi el nostre ritme de creixement ha estat molt gran: no es desaprofitem els recursos a Espanya com en altres països, on els recursos l'únic que fan és dormir i convertir el país en un receptor permanent de transferències. Nosaltres aspirem no a rebre sempre ajudes, sinó a poder ajudar els altres.

—*L'acusen des d'Esquerra Unida del País Valencià (EUPV) de plorar ara més que Lizondo.*

—Si l'acusació és per part d'EUPV, es poden repassar les seues declaracions al llarg de tota la campanya electoral, inclús remuntar-se a l'anterior, per a adonar-se que alguns responsables d'EUPV sí que tenen el mateix discurs de Lizondo.

—*¿No hi ha hagut un canvi en el president de la Generalitat des del 6-J a avui?*

—No ho sé, francament. Si repassem les declaracions que feia abans i les que faig ara, bàsicament són coincidents en els plantejaments. Sí que crec que s'ha de donar impuls i accelerar les coses, millorar errors que hem tingut i fer-ho el millor possible, però sens dubte la coherència en les declaracions, les d'abans i les d'ara, l'he mantinguda sempre.

—*En canvi mai no havia dit que el País Valencià rebia 160.000 milions menys dels que hauria de rebre per part de l'estat.*

—Això ho dec haver dit unes dues mil vegades aproximadament al llarg d'aquesta legislatura i l'anterior.

—*Ha hagut d'anar a San Lorenzo del Escorial perquè se sentira.*

—És probable que abans no ens presta-rem tanta atenció com ara, però ja portem dues renegociacions del finançament autonòmic, i en els consells de política fiscal i financera i en públic sempre hem mantingut posicions que la nostra participació en els impostos estatals havia d'incrementar-se perquè rebíem menys transferències de les que ens pertocaven, perquè històricament era així. I en les dues ocasions en què hi ha hagut una redefinició del sistema del finançament hem incrementat la nostra participació, de manera que no és cap novetat que volem igualar les transferències per càpita que tenen altres comunitats autònomes.

—*President, ¿per què fa la impressió que té més mèrit ser independent que militar en un partit, i sobretot que militar en el PSOE?*

—No sé a qui li fa la impressió. Al llarg de les legislatures en què jo he estat pre-

sent, recorde haver sentit aquesta qüestió moltes vegades, perquè en el Govern en què es van incorporar Joaquim Colomer i Lluís Font de Mora, ja eren dos independents, que van ser per cert molt criticats intentant crear aquesta sensació, com si no hi haguera prou gent al partit, deien. Al partit hi ha molta gent que podria fer-ho molt bé,

“Si volem fer un partit obert, tenim l'obligació de comptar amb tot el món.”

però en la societat també, i que no sent de cap partit està disposada a assumir aquestes responsabilitats. Si nosaltres volem fer un partit obert, i més amb responsabilitats de govern, tenim l'obligació de comptar amb tot el món, estiga o no afiliat a un partit, sempre i que mantinga un criteri coherent amb una política progressista. No és cap de novetat perquè hi havia dos independents en els anteriors governs valen-

“Els canvis fonamentals en el partit no són de cares sinó de polítiques.”

cians. No sé per què s'estranya la gent.

—*Potser perquè n'hi ha més.*

—O perquè la gent que critica és una mica sucursalista i pensa que ací ho fem perquè, de sobte, s'ha convertit en una certa moda en la política nacional, però crec que això és una política coherent amb un discurs progressista que aspira a incorpo-

rar les capes progressistes de la societat a les gestions de govern. No he pensat en el nombre d'independents que hi ha, sinó en funció de les necessitats que teníem per a desenrotllar una política, i no li he demanat el carnet a ningú dels qui s'han incorporat.

—*Per tant, no és un demèrit militar*

—Militar en el partit socialista, no; militar en els altres partits, sí perquè tenen una altra política diferent. És un demèrit claríssim.

—*Vostè ha anunciat canvis per al PSPV-PSOE. ¿Quan els farà efectius?*

—Els canvis en el partit estan fent-se ja, el que passa és que els canvis que a vegades es reclamen són de cares o executives noves. Crec que els canvis fonamentals en el partit no són de cares, encara que això ajude a visualitzar el canvi, sinó de polítiques i especialment en la voluntat d'incorporar al debat del partit el debat de la societat. En aquest sentit, l'impuls que el partit socialista té en aquest moment d'obrir-se a la societat i d'incorporar a la discussió col·lectius importants de gent que participen d'un projecte progressista, però que no van a les agrupacions locals a discutir. És un pols que intentem donar ja, i no esperem cap congrés.

—*El canvi en el PSOE és molt clar: Substituir els guerristes en els llocs de decisió, però en el PSPV-PSOE, ¿en què consistirà?*

—La qüestió de guerristes i antiguerri-tes és una simplificació molt gran dins del debat polític. En aquest moment la política global del que significa ser d'esquerra en tot Europa i en tot el món té una nova definició. Abans estava tot prou més clar perquè hi havia una política de blocs definits, i ser d'esquerra i defensar la democràcia estava enquadrat en el socialisme en tot Europa. Hi havia unes polítiques que clarament eren d'esquerra i unes polítiques que clarament eren de dreta. La desaparició del bloc comunista ha significat una convulsió molt gran en tot Europa, i crec que hi ha molta gent que encara no s'ha recobrat d'aquesta política. I els primers que no s'han recobrat em fa la impressió que són els partits conservadors, que s'han quedat sense enemic de referència, i per tant s'han quedat un poc sense discurs polític, però paradoxalment això ens ha afectat més a nosaltres que a ells, perquè la falta de referència s'ha transformat també en una dificultat a l'hora d'aglutinar un discurs que quede clar, el qual es planteja no solament com a partit impulsor de la democràcia i contra les desigualtats socials sinó també com un discurs de progrés cla-

rament expressat en el creixement dels països i en el nivell de renda dels ciutadans. Avui parlar de progressista o de conservador, sense parlar a més del tema de les llibertats o de com es fan les polítiques concretes, és molt difícil. I aquest és el debat que jo crec que tenen tots els partits socialistes europeus i entre ells el nostre, el que passa és que tal vegada la simplificació o la personificació d'aquests debats a Espanya ha adquirit unes característiques massa rellevants, encara que tampoc no són alienes al que passa en altres llocs: també s'ha personalitzat prou a França, entre Rocard i Fabius, o a Itàlia o a Gran Bretanya. Però el debat és com s'és d'esquerres a final del segle XX i no si un és guerrista o renovador.

—*¿El debat que ha d'haver ací és el mateix que hi ha a Madrid ara mateix?*

—El debat és el mateix però les circumstàncies específiques de cada territori condicionen que les solucions siguen molt adequades al terreny que es xafa. En aquest sentit, nosaltres tenim un debat específic de com es progressa cap a l'esquerra en la societat valenciana, que naturalment hem d'aprofundir.

—*I així com allà es personalitza en guerrisme, ¿ací com es personalitza?*

—És que ací la gent no fa aquest debat de persones, sinó un debat d'idees que són molt complexes.

—*¿Ací no ha existit mai el guerrisme?*

—És que jo no sé què és el guerrisme, per això no sé exactament dir si ha existit o no. Jo sé que ha existit i existeix una persona que és el vice-secretari general del PSOE, que li diuen Alfonso Guerra, que ha tingut i té una influència gran sobre l'esfera política exterior i sobre l'esfera política interior. Orgànicament té un pes evident que tot el món coneix i té molta gent que ha confiat i confia en ell, però independentment d'això ha de dir què vol fer en el futur, quines són les propostes polítiques que té, i aleshores sabrem si la gent hi confia o no. Però només pel nom no es pot confiar avui en ningú.

—*¿Al PSPV-PSOE hi haurà mesures espectaculars?*

—No sé què és espectacular.

—*Moviment d'organigrama.*

—Ací tenim pendent encara tot el debat pre-congressual que encara tardarà uns mesos a fer-se.

—*¿No seria oportú avançar-lo?*

—En absolut. Buscar solucions adequades a la realitat actual no és una cosa que es pugui fer precipitadament, s'ha de meditar molt, s'ha de incloure molta gent en el debat.

—*Però vosté ho té ja meditat.*

—Jo ho tinc meditat sempre.

—*Per tant, ja pot explicar les línies generals.*

—Al llarg d'aquests dies he dit al partit, i hem discutit en la comissió executiva, que els partits polítics són la forma de participació dels ciutadans en la vida pública,

RAFA GIL

“El debat és com s'és d'esquerra a finals del segle XX, i no si un és guerrista o renovador.”

com molt clarament expressa la Constitució, i això no es pot resoldre exclusivament discutint en cada agrupació local les mateixes persones les mateixes idees sempre. Aquest debat s'ha de veure ampliat a la societat, i la labor fonamental de l'agrupació local no està dirigida a la discussió interna sinó a la discussió externa. I en aquest sentit crec que s'ha de potenciar molt el treball dels grups sectorials en el

RAFA GIL

“No sé si és normal o no que Mohedano pilote el Jaguar d'un constructor, però des del punt de vista de l'esquerra no queda bé.”

partit i que aquestes discussions siguen fetes amb els interlocutors de la societat. Aquesta és la forma que crec que el partit té d'obrir-se a la societat i de ser eficaç. Això avui, orgànicament, és difícil de fer i hem de trobar les fórmules que facen possible que el debat siga amb la societat.

—*¿Es pot dir que el partit s'ha quedat per darrere de la societat?*

—No és que s'ha quedat per darrere, és que s'ha tancat massa en si mateix i ha de fer l'esforç d'obrir-se. Ja ho vam expressar en l'anterior congrés, quan es parlava de la necessitat de tancar files davant de les eleccions que s'acostaven, ja vam dir que el partit el que havia de fer no era anar contra l'exterior sinó que en el moment en què donara la sensació de major aïllament de la societat havia d'obrir-se, impregnar-se del debat de la societat. Això és una línia de conducta que ha estat permanent en aquest partit, per això dir que som renovadors o som guerristes és absurd: avui som el que sempre hem intentat ser.

—*¿I què és?*

—Fonamentalment, un partit que representa els interessos i la voluntat de progrés i de llibertat de la societat valenciana. Això és el que volem ser.

—*Sembla que Felipe González ha tirat José María Mohedano de la secretaria general del grup parlamentari, a pesar de la defensa que ha fet el PSPV-PSOE del diputat.*

—Felipe González crec que no és qui tira o deixa de tirar, això és una qüestió d'elecció del grup parlamentari socialista. I el grup parlamentari —no sé quan eixirà la revista quina decisió haurà pres— té convocada per a demà [22 de juliol] una reunió en la qual el secretari general del grup donarà comptes sobre la situació i de l'actitud que vol prendre. Aquest és un tema que igual que ara era present fa cinc anys o deu en la vida pública espanyola. A Mohedano se l'està acusant de la defensa d'una empresa que es va produir fa tretze anys, quan el senyor Mohedano no era ni membre del partit socialista ni, per tant, diputat. Trobe estrany que haja tardat tant de temps a conèixer-se aquesta circumstància. Això planteja, des del meu punt de vista, no el problema de les incompatibilitats entre els diputats i l'exercici lliure de la professió, que no és il·legal en alguns casos, sinó un problema, diguem-ne, d'ètica. En aquest sentit, és evident que hi ha un nivell d'exigència ètica més gran per a l'esquerra que per a la dreta, de la qual cosa no em queix: em pareix molt bé. Es té aquest nivell d'exigència més gran precisament perquè es té més dipòsit de confiança en l'ètica de l'esquerra que en la de la dreta, i crec que cal fer-se creditor d'aquest dipòsit de confiança en el comportament. I quan un es diu que és d'esquerra, el que ha de fer al llarg de tota la seua vida, perquè mai li perdonaran el que faça, és tenir un comportament acor-

dat a la ideologia que defensa. Si això no es té, encara que legalment es tinga, sempre podran traure't una cosa com aquesta. Encara que és una decisió personal la que s'ha de prendre, perquè no hi ha cap irregularitat ni il·legalitat en el comportament, en les causes que es defensen s'ha de tenir molta ètica a l'hora de triar-les.

—¿A vostè li sembla normal que el senyor Mohedano pilote un Jaguar propietat d'un constructor acusat d'estafa?

—Jo no sé quines són les relacions professionals de Mohedano amb aquest constructor, i per consegüent no sé si és normal o no. Supose que això deu ser part dels honoraris que el constructor li paga per assessorament, però en tot cas em pareix que des del punt de vista de l'esquerra no queda gens bé.

—President, la dissolució de l'agrupació socialista d'Alzira per a un reafiliació posterior, ¿era la millor manera de solucionar els problemes suscitats en aquella població?

—No sé si era la millor manera, però és la manera amb què s'ha portat, i a mi em sembla que, en principi, pot ser una via de solució dels problemes.

—¿Vol dir que vostè no té res a veure amb la mesura?

—Sí, sí, jo tinc absolutament a veure perquè sóc el responsable polític d'aquest partit, i per consegüent tot el que es fa m'afecta, i m'afecta molt directament.

—¿Li sembla inclús una mesura democràtica?

—Em sembla que respecta els estatuts, que són la forma de comportament democràtic del partit, i per tant és una expressió més de la forma que tenen els socialistes de resoldre els seus problemes.

—Arribat el cas, ¿s'impediria la reafiliació del germans Blasco?

—Arribat el cas, dependria de l'actitud que es prenga en cada cas per a saber si un ha de ser militant o no del partit socialista. Si un té una actitud que no és creditora de ser militant del partit socialista, doncs jo estic d'acord que no se'l deixe estar.

—Però a priori no hi ha prejudicis.

—A priori tinc els que sempre he tingut.

—Vostè va dir, a propòsit de la ratificació del Tribunal Superior de Justícia de la sentència absolutòria de Rafael Blasco, que no en demostrava la innocència.

—No, jo no vaig dir això.

—Així ho ha reproduït tota la premsa.

—Jo, a un requeriment d'un periodista que em va dir expressament "després de la sentència absolutòria", vaig dir que la sentència no era absolutòria sinó que venia a confirmar l'anul·lació de les proves. Res més que això vaig dir.

—I per tant, això no en demostrava la innocència.

—Això és un afegit.

—¿Per què no el va desmentir?

—Perquè ni vaig afirmar la cosa anterior ni tampoc la posterior. El que jo vull expressar, ho expresse.

—En tot cas, ¿vostè el creu culpable, a Rafael Blasco?

—Jo vaig dir el que pensava en una compareixença en les Corts Valencianes, de la qual ara, naturalment, no em vaig a desdir.

—Rafael Blasco ha anunciat que vol

Substància i matèria

Després d'una dècada de presidències amb el confort de la majoria absoluta, en l'horitzó del 95 s'insinua abundant activitat elèctrica com per a alterar la relació de forces que sustenten l'equilibri socialista. El president Joan Lerma té el canvi al cap però potser el cos encara li demana en funció de potències abolides per la realitat, i en la mesura que es produirà l'equilibri entre la substància i la matèria, segurament serà més sòlid l'equilibri de l'esfera superior.

tornar a la política.

—No en tinc ni idea. A mi, per descomptat, res.

—¿Vostè tindria algun inconvenient?

—Ell té dret a participar en el que vulga.

—Tenim tres ministres valencians, que de fet en són dos, canviant de tema. ¿Han d'anar les coses molt malament ací per a tenir ministres valencians?

—No sé per què "de fet en són dos": el lloc de naixement d'un no es pot modificar perquè a algú li parega. Si són tres els que han nascut a la Comunitat Valenciana, en són tres. I per voluntat, més que tres en són quatre almenys. Aquest és un tema que ajuda als qui han d'exercir la responsabilitat pública dels ministeris a tenir un coneixement molt més directe de la realitat concreta valenciana. Encara que l'acció de govern ha de ser per a tot Espanya, co-neixent millor els problemes d'ací que uns

altres que no foren valencians, doncs poden tenir solucions més adaptades a la realitat específica que tenim.

—Es un gran colp d'efecte electoral. ¿N'hi haurà més per a recuperar el terreny electoral perdut?

—No és un colp d'efecte, és una gent competent capaç de desenrotllar una activitat pública beneficiosa que espere que responga a l'expectativa creada en ells.

—¿Per què tenim ara ministres valencians i no abans?

—Els ministres sempre els ha nomenat el president del govern, i en aquesta ocasió ha considerat que eren les persones oportunes. I des del punt de vista del pes polític d'aquest partit, i sobretot de la realitat valenciana en la política general, jo sempre he dit que era important perquè som el 10% almenys d'Espanya, però pot-

ser algú ha cregut que no era així i ara creu que sí. Érem tan importants abans com ara, però ara l'expressió gràfica és més rotunda.

—Un diari de Madrid deia: "El barón Juan Lerma impone dos ministros valencianos".

—És evident que els nomenaments només competeixen a Felipe González.

—¿Vostè se sent barón?

—En absolut. Les baronies, en llenguatge polític, són una herència d'UCD, que era un partit compost de retalls de partits xicotets i per tant tenia una certa virtualitat, perquè cadascú expressava components diferents de la sensibilitat política del partit. En el cas

del PSOE és evident que no és així, perquè hi ha una realitat molt més homogènia des del punt de vista del projecte. Sempre que s'ha plantejat el tema de les baronies no s'ha fet des del punt de vista de les comunitats autònomes, sinó des del punt de vista de Madrid. Un poc per a intentar provocar un cert rebuig contra la regionalització del partit. A mi aquesta expressió, que és molt madrilenya, no m'agrada gens, perquè crec que el discurs que es fa des de València val per a tots i no només per a una realitat concreta. El que intenten amb aquestes expressions és acotar la validesa del discurs a cada territori específic. I això és una mala política.

—¿Es una nova declaració de guerra contra Madrid?

—No, això és el que he dit sempre també. Fa molts anys que dic això.

Miquel Alberola